

Οι μεθοδεύσεις που αλυσόδεσαν την Ίμβρο και την Τένεδο (Γιώργος Ξεινός, Γιατρός - Λογοτέχνης)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=164415>]

Ίσως και προσωπικά κάποτε να έκλυνα προς τη άποψη αυτή, όμως το 14ο άρθρο της Συνθήκης, αν διαβαστεί προσεκτικά, αποτελείται από δύο παραγράφους. Στην αρχή της πρώτης παραγράφου λέει: (μετάφραση του Γαλλικού κειμένου στην νεοελληνική της εποχής) «Αι νήσοι Ίμβρος και Τένεδος πραμένουσai υπό τούρκικην κυριαρχίαν» και συνεχίζει, μετά από κόμμα, «θα απολαύωσιν ειδικής διοικητικής οργανώσεως, εκ τοπικών στοιχείων», η οποία θα προστάτευε τα πρόσωπα, τις περιουσίες και θα διασφάλιζε την τάξη. Κατά συνέπεια, χωρίς να είμαι διεθνολόγος ή νομικός που θα ερμηνεύσει τη Συνθήκη, εκείνο που πρωτεύει είναι η παραμονή των νησιών στην τουρκική κυριαρχία και κατά συνέπεια δεν υπήρχε άλλη εκδοχή από το να παραδοθούν και αφού παραδοθούν να «απολαύουσιν ειδικής διοικητικής οργανώσεως», τη μορφή της οποίας απέφυγε να ορίσει το άρθρο ορίζοντας τη σύνθεσή της από τοπικά στοιχεία, (προσέξτε τοπικά όχι μη μουσουλμανικά, όπως ορίζεται ο ιθαγενής πληθυσμός).

Πηγή: Ιμβριακή Ένωση Μακεδονίας-Θράκης

Η παράδοση των νησιών σε Τούρκο αξιωματούχο κατά τον άλφα ή βήτα τρόπο, από τον το άλφα ή βήτα κρατικό λειτουργό, ήταν αναπόφευκτη αφού το πρώτο και κύριο στοιχείο του 14ου άρθρου ήταν η παραμονή στην τουρκική κυριαρχία. Το τι ακολούθησε και το πώς έγιναν όσα έγιναν, διαλαμβάνονται στις σελίδες του βιβλίου του κυρίου Σηφουνάκη, καθώς και πολλά άλλα συγγράμματα.

Ξαναγυρίζω στον Παπουτσιδάκι, που παρέδωσε στον Καντρί Μπέη το νησί και υπέγραψε το πρωτόκολλο παράδοσης, όπως του είχε υποδειχθεί από τους ανωτέρους του. Ο τελευταίος Διοικητικός Γραμματέας της Ίμβρου, όπως φανερώνει το αρχείο του, ήταν άτομο με βαθιά υπηρεσιακή συνείδηση, τηρούσε σχολαστικά την τάξη, αγωνιζόταν για την τήρηση των τύπων και απέφευγε κάθε παρέκκλιση από το καθήκον του. Βρέθηκε αναμφίβολα στη δυσάρεστη θέση να

πρέπει να διαχειριστεί μια εθνική ταπείνωση και αυτό τον έκανε ακόμα πιο αγχώδη και τυπικό, προκειμένου να διαφυλάξει τόσο την προσωπική, όσο και την εθνική αξιοπρέπεια.

Με το άκουσμα της υπογραφής ελληνοτουρκικής συνθήκης ειρήνης την άνοιξη του 1923, οι κάτοικοι των νησιών πανικοβλημένοι ξεσηκώνονται για εγκατάλειψη των εστιών τους και αναχώρηση σε ελεύθερο ελληνικό έδαφος. Τον πανικό επιδεινώνει η προσπάθεια των προσφύγων, που κατέφθασαν από τη Μικρασία, να αναχωρήσουν το συντομότερο για τη Μακεδονία. Οι κοινωνίες των νησιών είναι διχασμένες ανάμεσα σ' αυτούς που θέλουν να παραμείνουν στα νησιά κι εκείνους, οι οποίοι θέλουν να φύγουν και των οποίων οι φόβοι συχνά είναι βάσιμοι είτε γιατί βρίσκονται σε στρατεύσιμη ηλικία και θα πρέπει να υπηρετήσουν στον τουρκικό στρατό, είτε γιατί έχουν εκτεθεί κατά την περίοδο της «ελληνικής κατοχής» – όρος εν χρήσει την εποχή εκείνη για την δεκαετή ελληνική κυριαρχία (1912-1923) των νησιών. Ο Παπουτσιδάκης εναγωνίως αναζητεί από τους ανωτέρους διαβεβαιώσεις ασφάλειας των κατοίκων, οι οποίοι φαίνεται να καθησυχάζουν κάπως μετά τη διαβεβαίωση του Νικολάου Πλαστήρα «ότι ουδείς λόγος ανησυχίας υπάρχει, καθόσον οιονδήποτε καθεστώς και αν δοθεί εις τας νήσους οι κάτοικοι θα έχουν (τον) απαιτούμενον χρόνο να σκεφθούν ψυχραίμως και να κανονίσουν τας υποθέσεις τους». Παρ' όλ' αυτά «οι διανοούμενοι και οι πρόκριτοι»(sic από τις σημειώσεις Παπουτσιδάκι), που είναι οι πλέον εκτεθειμένοι και διαθέτουν επιρροή επί των κατοίκων εκφράζουν αμφιβολίες για το αν η Τουρκία θα σεβαστεί τους όρους αμνήστευσης.

Η κατάσταση στην Ίμβρο και την Τένεδο γίνεται μέρα με τη μέρα όλο και πιο εκρηκτική. Ενώ μοιάζει να επικρατεί ένα κλίμα παραμονής των κατοίκων στον τόπο τους, πληροφορία ότι ο Υποπρόξενος της Αγγλίας στο Μούδρο της Λήμνου συστήνει αίτημα των Ιμβρίων την Αγγλία για παρέμβασή της προς μετατροπή του προβλεπομένου καθεστώτος των νησιών, η Κυβέρνηση δια των υπογραφών Πλαστήρα, Αλεξανδρή και Παπανδρέου πληροφορεί ότι, το «καθεστώς της Ίμβρου που υπέγραψε η Αγγλία στη Λωζάννη δεν είναι δυνατόν να μεταβληθεί».

[Συνεχίζεται]